

tilstrækkelig oplyste, og det var en af de Grunde, hvorfor jeg, da denne Sag sidst forelaa til Forhandling, fandt det saa særdeles ønskeligt, at der blev nedsat Udvalg, idet det nemlig var et Spørgsmaal, som jeg forudsaae umuligt kunde bringes til ret Klarhed uden efter foregaaet Forhandling i Udvalg, og det kan gjerne være, at der maaskee endnu ikke, trods den Forhandling, der i Udvalget har fundet Sted, ogsaa med Ministeren har faaet den detaillerede forberedende Behandling, som det har Krav paa, inden det egner sig til Afgjørelse i Thinget. Der var i Forslaget, saaledes som det fremkom fra Folkethinget, udenvidere udtalt: „Er en Havn, som nu hører under en Kjøbstads Havnecommission, anlagt ganske udenfor Kjøbstadens Grund, bestemmer Indenrigsministeren, om og hvorlængde dens Forbindelse med Kjøbstaden skal vedvare, eller om den vil være at underlægge en egen Bestyrelse, som Ministeren da anordner. Indenrigsministeren afgjør, hvilket Vandareal og hvilke Anlæg udenfor den egentlige Havn, der skulle henregnes til en Kjøbstads Havnevesen“. Saaledes er Sagen henstillet ganske i Almindelighed, uden at der foreligger nogen Motivering; det anstaae jeg for en Bestemmelse, hvis fulde Betydning Lovgivningsmagten ikke har faaet nogen Oplysning om, og som den derfor ikke kan sanctionere. Det vilde være en fuldstændig Overtagelse af særdeles vigtige Interessers Varetagelse til reent ubundet administrativ Bestemmelse. Man maa ingenlunde opfatte det saaledes, som om de, der modsætte sig en saadan Lovbestemmelse, derfor skulde ville, at Kjøbstæderne skulde have en uovervindelig Ret til at modsætte sig en hvilken som helst Forandring i de nuværende Forhold. Nei, paa ingen Maade. Men Et er, om Kjøbstaden skal være underkastet i hvilken som helst givet Dødblik en hvilken som helst Indenrigsministers Afgjørelse, et Andet er, om Forholdet, dersom der ikke efter fortsat Forhandling kan tilveiebringes Overeensstemmelse med Indenrigsministeren, skal ordnes af Lovgivningsmagten. Saaledes maa Spørgsmaalet stilles. Thinget maa ikke troe, at de, der have Betænkelighed ved det Forslag, der kom fra Folkethinget, og som nu, forsaavidt i det Væsentlige, er optagen af In-

denrigsministeren, skulde være fordringsfulde nok til at ville, at der skulde tilstiftes Kjøbstæderne en absolut Ret til at modsætte sig de Forandringer, som ifølge Samsærdselsforholdenes Udvikling maatte vise sig hensigtsmæssige; men det, som man har meent, var, at Lovgivningsmagten, naar den overhovedet indlod sig paa det hele Forhold, ikke til evige Tider skulde overgive saa vigtige Spørgsmaals Afgjørelse til Indenrigsministerens reent ubundne Skjøn. Det er, som det ærede Thing vil see, to høist forskellige Spørgsmaal. Der er sandelig ikke Grund til at frygte for, at Kjøbstæderne imod en dygtig og energisk Indenrigsminister skulde kunne sætte en ufornuftig Paastand igjennem paa Rigsdagen. I saa Tilfælde vil ganske vist Indenrigsministeren paa Rigsdagen med for stor Lethed kunne overvinde den Modstand, som kommer fra Kjøbstæderne. Det er den ene Indvending, som her kommer i Betragtning, men det er ikke blot Kjøbstadens Interesser, der er Spørgsmaal om. Som Forslaget var affattet i Folkethinget, og som det ligger for efter den ærede Indenrigsministers nuværende Forslag, seer jeg ikke rettere, end at endogsaa reent private Eiendomsinteresser, som paa en eller anden Maade kunde være interesserede i sige Forhold, en privat Mand's Eiendomsret og de Spørgsmaal, der dermed hænge sammen, ligesledes vilde være prisgivne til administrativ Bestemmelse, uden at der, naar en saadan Lov var givet, var noget Retsmiddel mod Ministeren, med mindre man vilde komme ind paa den altid mislige Udvei, som mindst Lovgivningsmagten skal henvise til, nemlig at de, der troe sig krænket ved en af Ministeren i Genhold til Loven tagen Bestemmelse, angribe den ved Domstolene i Kraft af Grundloven, altsaa fordrer Ministerens Afgjørelse underkjennt paa Grund af Lovens Charakter som stridende mod Grundlovens Bestemmelser om Eiendomsretten. Jeg seer ikke rettere, end at Forslaget, taget som det ligger for, er saa omfattende i sine Udtryk, at det ogsaa affæterer Private Ret til at modsætte sig ministeriel Afgjørelse af saadanne Grændsespørgsmaal, hvor den private Ret staaer ligeoverfor Kjøbstadens Forandringer. Det kan bringes i en anden Form, saaledes som